

verður valdur framum hetjur fólkaflokksins vanliga, Ronald Reagan, Margaret Thatcher, Pinochet, hernaðarstjóran í El Salvador og allar teirra líkna kring heimin.

Ikki veit eg, um Walésa man vera so erpin av at vera «ársins maður» í Dagblaðnum. Men størsta stríðsmál rørlunnar í løtuni er, at verkamenn á arbeiðsplássum sjálvir skulu velja sínar stjórnar

og seta teir frá, um tað er neyðugt. Hetta stríðist «Solidarinos» móti stjórnini um.

Tí hesin fyrispurningur til fólkaflokkin: nær fer flokkurin sum sær nakað stórt í Walésa og «Solidarinos» at seta eitt tilikt sosialistiskt prinsippuppskot fram á Føroya Løgtingi?

—kp.

Málið, barnaútvarpið og læraraskúlin

Týskveldið hoyrði eg av tilvild «Barnaútvarpið». Havi latið mær fortalt, at læraraskúlanæmingarnir, sum leggja tað til rættis, klára arbeiðið væl. Eg skal heldur ikki filast at sjálvum innihaldinum, men tit áttu at verið meira at tryggja komnir, at tit fóru at lesa søgur um «risar» og slíkar ónatúrligar, vanskeplagar og ræðandi verur í 1981. Kunnu slíkar søgur góðtakast pedagogiskt ella psykologiskt?

Hinvegin gav eg mær far um tað vána-liga málið, hann, sum hevði samrøðuna við barnalæknan, hevði at bera Føroya børnum. Eg skal bara taka tryðni fram. Tey eru ikki orðrætt endurgivin, men orðalagið kennist aftur:

Hann segði, at «rein-førið er komið í háseti...» Tvælt. Hvi ikki siga, at reinføri er betri í dag ella fólk eru meira reinfor.

So spurdi hann, hvussu «børn kunnu undmigan-ga... Vit hava nógv orð í staðin fyri at «undganga», og sum eg rokni við, at tit

úti á Frælsinum kenna. T.d. sleppa undan.

Hitt triðja dømi eg ætli at taka fram var, tá hann segði okkurt um, hvussu «útbreiddar» lýt vóru. Møguliga kann hetta orðið góðtakast, men tað ljóðar ikki væl. Eg ivist ikki í, at børn skiltu meiningina fult so væl, um samrøðu-maðurin segði, at lýt vóru meira vanliga...

Hesi dømini eru ikki tikin fram fyri at lasta læraraskúlanæmingin, men heldur skúlan. Á skúlanum má og er okkurt fullkomiliga galið við frælærni í føroyskum. Eg havi tosað við fleiri, sum nýliga hava fingið prógv á læraraskúlanum, men málið, hesir nýggju lærarnir hava og tí helst eisini brúka, tá teir læra frá sær, er so út av lagi vánaligt, at teir áttu ikki at sloppið at sett sitt bein inn í eina skúlastovu. Ein stór skomm fyri Føroya Læraraskúla og lærarastætti-in.

Førlúsín

Eru vit nú so týðningarleysir fyri stórveldini?

Harra blaðstjóri.

Fyri fáum árum síðan var Føroyar bert ein blettur á verðskortinum, sum fá vistu um og enn færri høvdu áhuga fyri. Út frá alheims sjónarmiði høvdu tær als ongan týðning.

So kom annar heimsbardagi. Týskarar hersettu mestsum alt Europa og høvdu ræði bæði á landi og — fyri stóran part — á sjógv. Skuldi tann parturin, sum ikki var her-settur av týskarum, ikki fullkomuliga vera avskorin frá Amerika í vestri og Ruslandi í eystri, sum týskarar ikki høvdu fingið

bilbukt við, so mátti sjóvegurin í norðasta Atlantshavi vera opin. Hetta sœu teir tíðliga í krignum. Kundu teir herseta Ísland og Føroyar og byggja stóðir her, so varð nógv — kanska alt — vunnið. Triggjar dagar aftan á, at Danmark var hersett av týskarum, varð Føroyar hersett av ongendingum.

At ongendingar vóru so skjótir, man prógva, at vit ikki hava verið so lítið mettir sum hernaðarmál, sum vit kanska hildu. Illa hevði verið vorðið fyri konvojurnar til Murmansk, um týskarar vóru

Borgarlíga danska pressan: NÚ skal ídnaðurin útbyggjast

í Føroyum:

Men grundarlagið varð lagt í 70-unum og almikið er hent

Við grovum stavum skrivur danska borgarlíga pressan sum nakað heilt nýtt, at nú fer nakað at henda við ídnaðinum í Føroyum.

Leggjast skal á annað borð. Ídnaður skal setast á stovn, ikki tey stóru virkini, men mongdin. Vit skulu framala laks, «i vandet omkring øerne, der er lidt varmere end vi kender til her om vinteren».

Hvør skal siga. Og framsegumaðurin er ein av vápnamonnum Paula Ellefsens, Hans Møller (Mortensen?). Just an american style!

Alt gott at siga um eina kapping um huskot, óført. Um nýggjar ideir og alt tað. Men tað er langt frá hugskotum, at nú skal annað lag koma

á, tí eingin kann vera so bláoyggin, at hann ikki fullvæl veit, at á hesum øki hendi almikið í sjeitiárunum. Teir figgjarargrunnar og figgingarmøguleikar, sum vit eiga og kenna í dag, komu í hesum árum, tá javnaðarflokkurin sat við leiðsluni og veruliga fekk ferð á, og tá alt veruliga fór at bloma aftaná at vit høvdu havt eitt styri mitt í sekstiárunum, sum hevði lagt sína deyðu hond á, so mangt. Tí tað skuldi ikki verða neyðugt við framtøkum.

Tað er tað sama, sum er við at henda nú í Føroyum. Nógv av tí, sum hevði fingið góðan stuðul og var um at koma seg, er deytt og livleyst. Nógv av tí, sum

var í umbúna, er um at steðga, tí menn merkja hesa løgnu veran hjá landsins myndugleikum at trýsta mest møguligt niður í einki, tí tað má ikki henda, at nakar má siga, at undanfarnu landsstýri áttu lut í nógvum teimum kennsgeringum, sum í dag standa.

Løgið, at teir ikki longu hava steðgað útbyggingini av Postverkinum.

Vit kunnu bara taka sorgarsøguna um skipaferðsluna. Hvussu landsmenn okkara alt meira og meira mugu «sigla sin eigna sjógv», leita sær burtur at finna sær livibreyð.

Ja, vit siggja, hvussu almennu arbeiðini kring í oyggjunum verða lögð

við-merkingar

niður, helst í útjaðarunum og amboðini flutt inn á meginlandið, har tað hóast alt frammanundan er liviligi.

Og vit siggja, hvussu skilaleyst flutningsmálina verða røkt. Hóast tað er eitt ovurhett til-tak við helikoptaraflúgv-ing, so skal máti vera við. At hava eina rutu, sum upp á ársbasis longu nú kann sigast at geva eitt hall upp á 8—10 mill. kr. Vorið sum sparing.

Hentari var um tveir triðingar av hesum skattapeningi var settur av at fullføra tunnalspro-jektini. Tey vara tó framyvir í eldir.

5. oktober 1981

Jákup Lindenskov

teir fyrru henda vegin!

Tað, sum hendi 12. apríl 1940, átti at fingið okkum at steðga á og hugsað okkum um nakrar ferðir, um vit nú vóru so týðningarsýsir fyri stórveldini, sum vit hildu.

Eftir heimsbardagan skifti myndin, og varð økið rundan um okkum skift sundur í eystur og vestur. Týskarar vóru nú í parti við teimum, sum teir høvdu barst ímóti í tveimur heimsbardögum, og russar eru nú aðalfiggindin. So varð farið at samla vápn, byggja herstöðir o.s.fr. til eitt møguligt triðja kríggj.

Baðir partar kalla síni vápn verndarpartar og tey hjá hinum álöpsvápn. Í Føroyum varð bygd ein verndar-álöpsstøð.

Nú vórðu vit eitt beinleiðis mál fyri russaranna

verndar-álöpsvápnnum!

Hvussu litið vit, sum búgva her, hava at siga hesum viðvíkjandi, siggja vit best av, hvussu «álvarsliga» tær løgtings-samtýktir hava verið tiknar, sum hava avgjørt, at hvørki hermenn ella vápn skulu vera á føroyskari jørð!

Eitt annað lið í kappdubbingini er tær ymsku radiostøðirnar, vestanvældini hava sett upp víða hvar, sum t.d. «Radio Free Europe», «Voice of America». Hesar senda vesturlenska propagandu inn yvir Rusland. Her hava russar ikki verið so «fantasifullir» sum teir vestanfyri. Teir hava bygt sendarar, sum royna at órgva hesar stöðir. Hetta hevur ikki eydnast serliga væl.

Nú hoyra vit, at amerikunenn ætla at byggja

eina radiostøð í Føroyum. Hvat hetta er fyri ein stöð, vita vit litið um. Teir siga, at hon er kristilig, og bert tað. Vit fáa neyván annað at vita um hana, fyrrrenn hon er her, og tá er ovseint at broyta nakað, tí er hon ein propagandastöð, verða hvørki hon ella stöðin á Sornfelli tiknar niður aftur, fyrr verða vit, sum búgva her, flutt burtur! Tað at kalla hana kristiliga, man vera tað besta vápnid at tippa mótsstöðuna ímóti henni við. Tað siggja vit best av tjakinum í bløðunum, sum hevur stungið seg upp. Ein maður tók til orðanna ímóti henni, og varð hann beinanvegin skræddur sundur av nøkrum sjálvrættvisum, sum háðandi kallaðu hann «Tann háls-hviti», og meir og minni skýrdu hann heidning,

sum mundi niva fast, tí hansara livisyrki er at boða Guds orð.

Kristindómin hava fólk alla tíðir nýtt til at fremja síni egna áhugamál. Visiliga mundu okkara leiðandi menn velja sær eina fremmenda radiostöð, ið kallar seg kristilig, sum teir kunnu geva okkara sendiloyvi (sum vit ongatið fáa aftur!).

Alvaratos, hvussu kann ein kristiligur felagsskapur hava ráð til at byggja og reka eina radiostöð, sum mett verður, at vit ongatið koma at hava ráð til at byggja og enn minni reka?

Við privatum gávum, sigur onkur. Eg haldi, at hann, ið trýr tí, man eisini trúgva uppá jólamannin!

ohe

Prestalótir

Tá ið vit nú um dagarnar sœu, hvussu ein prestur í bløðunum úttalaði seg um evangelisku sendistøðina Trans World Radio, rann okkum í huga eitt ørindi úr eini yrking, sum megnarskaldi T.N. Djurhuus, sáli, yrkti, tá ið biblían á fyrsta sinni kom út á føroyskum máli:

«So leika í hirðarnir hálsa-hvítu, — vilja teir bibliunnar bana? Betri teir lærdu seg eyð-

mýkt og tol av honum, ið teir skulu tæna».

Tað vóru óivað mong, sum ógvadust við, tá ið 14. Sept. nú ein dagin dittaði sær at kalla T.W.R. fyri: Coca-cola-mentan, amerikonsk propagandamas-kina og ein andóð maskin-byrsa. Men at ein av teimum «hálsahvítu», nevniliga P.M. Rasmussen, prestur, skuldi koma fram í bløðini og gera eitt álöp av sama slagi, hvør vildi

trúti?

T.W.R. hevur til endamáls at boða evangelið út um alla jørðina, evangelið um Jesus úr Nazaret, sum gav seg sjálvan í deyðan fyri mannaættina, og sum segði: «...gerið øll fólkaslog til lærisveinar minar». Tað skuldi verið øll grund hjá P.M. Rasmussen at fegnast um hesa sendistøð, sum hevur somu uppgávu sum hann sjálvur.

Í grein síni í Tingakrossi sigur P.M.R. m.a.: «Ein

felagsskapur sum hesin hevur ráð at byggja og reka radiostøðir um allan heim. Her eru sostatt pengar við í leikinum, og har pengar eru uppi í, eru oftast eisini politisk áhugamál. Latið okkum sleppa undan at fáa kristindómin prækikaðan av útlendskum kapitali, sum kanska hevur politiskar bakankar». Sum eiðsprestur helst hevur lisið, stóðu einaferð 11 mans á Oljufjallinum saman við Framhald á síðu 10